

[Indenrigsministeren.]

ning, der bygger paa den opskruede Leje, han hidtil har taget? Nej, selvfølgelig ikke. Man kunde stille det endnu mere paa Spidsen, som det ærede Medlem Hr. Kristen Amby for saa vidt ogsaa var inde paa, og tage en Ejendom, hvor der i en Del er en Smugkro, i en anden Del det, som det ærede Medlem Hr. Kristen Amby kaldte et Bordel, og hvor der f. Eks. gives en Leje af 25 Kr. pr. m². Er „fuldstændig Erstatning“ i Grundlovens Forstand da en Erstatning, der tager sit Udgangspunkt i dette Forhold? Nej, jeg er overbevist om, at det vil den danske Rigsdag aldrig godkende, og jeg forstod ogsaa paa det ærede Medlem Hr. Skjerbæk, at han var saa langt fra det som vel muligt.

Dette Forslag er, hvad angaar dets juridiske Bestemmelser, de Bestemmelser, der har en Side, som vender ud mod Ejendomsretten og Grundloven, et moderat Forslag. Det er et Forslag, der slet ikke i sin Radikalisme naar, hvad man i det konservative England gennemfører paa dette Omraade. For at det skulde svare til den engelske Lovgivning, skulde man sige: Naar Hammeren er faldet, naar Boligtilsynet har sagt, at Ejendommen ikke kan bebos længere, skal kun Grundværdien erstattes. Der er her taget alle de Hensyn til Ejendomsretten og Grundlovens Bestemmelser, som det juridisk set er nødvendigt, og det tror jeg ogsaa, den høje Rigsdag vil indrømme. Der er nok noget her i Verden, der hedder velerhvervede Rettigheder, og det er noget af det forfærdeligste, man kan komme ud for. Velerhvervede Rettigheder forskanser alt sig bag, ogsaa Uretten. Jeg vil i denne Forbindelse sige, at de, der har deres Midler anbragt i disse Ejendomme, har ikke kunnet regne med, at det kunde vare evigt. Jeg for mit Vedkommende har været saa forsynlig i Tide at sige, at Hammeren faldt en Dag. Det er nogle Aar siden, og jeg drog Omsorg for, at det blev sagt saadan, at det kunde ses ogsaa i de københavnske Blade. Jeg tror, at hvis man taler med Kreditinstitutter og andre, der kan have Interesser paa de Omraader, saa vil man faa at vide, at de har for længst været klar over, at der kun var et lille kort Spand af Tid, indtil dette skete. Naar det ikke er sket tidligere — og det ærede Medlem Hr. Kristen Amby kan for saa vidt med en vis Ret sige, at alle har Ansvar i den Henseende —, ligger det deri, at der i Krigsaarene og Aarene derefter helt op til nu har været en saadan Boligmangel

her i Byen, at man ikke, skønt man ogsaa i de Kredse, hvor jeg kommer, Gang paa Gang har drøftet dette Spørgsmaal og sagt, at nu maatte denne Sag tages op, har turdet gøre det. Jeg tror, at man skal gøre noget lignende, som man har gjort i Sverige paa Boligomraadet, og sige: Nu skal det gøres, og saa bliver det ogsaa gjort.

Jeg skal gerne tage den Henstilling, det ærede Medlem Hr. Nøhr fremsatte om eventuelt at naa til et noget større Startlaan, op til Overvejelse. Det kan jo ikke nægtes, at det selvfølgelig er paa det Punkt, Vanskelighederne ligger for Kommunerne, for i det lange Løb er det en god Forretning for Kommunerne med disse Saneringer, det her drejer sig om.

Det ærede Medlem Hr. Hartel, som jeg ogsaa takker, fordi han kunde tiltræde Lovforslaget i Hovedsagen, spurgte, om der gælder særlige Regler for Landkommunerne med Henblik paa den Indgriben, der her sker. Nej, det gør der ikke. Nu er dette selvfølgelig en Lov, som vel nok i ringe Grad vil komme til at angaa Landkommunerne, selv om der ligger enkelte Ejendomme derude, Landarbejderboliger og andre fattige Boliger, som bør fjernes, og hvor Forbud kan nedlægges; i de rene Landdistrikter er der jo sjælden Tale om Sanering i egentlig Forstand, men derimod meget vel i Byernes Forstæder.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) sagde, at der utvivlsomt ikke var Midler nok i denne Lov. Nej, men saa kunde vi maaske, naar de er opbrugt, bevilge nogle flere.

Det ærede Medlem har Ret i, at det, vi her staar over for, er Konsekvenserne af de Mangler ved tidligere Tidens Byggelovgivning, som vi alle maa erkende der har været. Derfor er det ogsaa saa nødvendigt, at vi faar den Byggelov gennemført, som vi behandlede her i Rigsdagen i Gaar, idet den netop løser det Spørgsmaal, som vi altid har staaet over for tidligere, nemlig at naar en ny Byggelov kom, gjaldt den for Nybygninger, men ikke for de gamle. I Kraft af 75 Aars Bestemmelsen er det sikret i al Fremtid, at det, som vi i vort Slægtled har staaet over for, ikke mere kan gentage sig.

Jeg skal i øvrigt sige til det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby), at han ved jo nok, at jeg er enig med ham i, at meget væsentlige Sider af dette Problem knytter sig til det, som det ærede Medlem vil kalde Jordspørgsmaalet. Det, det ærede Medlem fremførte vedrørende New York,